

5. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Kansakoulutoimi

Kansakoulun ohjesäännön 23 §:n muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin kansakoulujen ohjesäännön 23 §:n 1.8. lukien. Muutos koski kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkausta ja eläkkeitä. Kouluhallitus vahvisti 4.10. em. päätöksen (4.9. 604 §, 30.10. 760 §, kunn. as. kok. n:o 125).

Määräysten ottamisesta Helsingin kansakoulujen ohjesääntöön *väliaikaisten opettajien palkkaeduista* sairaus- ja synnytyslomien ajalta koskevassa aloitteessaan olivat vt Airola ym. huomauttaneet, että kaupunki joutui vuosittain pitämään n. 70—80 väliaikaista opettajaa, koska kaikkia avoinna olevia virkoja ei voitu täyttää oppilasmäärän vaihtelun vuoksi. Vaikka kaupunki siis jatkuvasti tarvitsee väliaikaisia opettajia, on uuden, kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetun lain (38 §) suoma turva olematon. Väliaikaisen opettajan on siis esim. sairaudesta huolimatta jatkettava koulutyötään, jotta palkkauksessa ei syntyisi keskeytystä. Uutta lakia on myös tulkittu siten, että väliaikainen naisopettaja ei saa palkallista lomaa raskauden ja synnytyksen ajaksi. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunki ryhtyisi pikaisiin toimenpiteisiin sellaisen säännöksen hyväksymiseksi kaupungin koululaitoksen ohjesääntöön, että niin kauan kuin väliaikainen opettaja ei lain mukaan ole oikeutettu saamaan palkkaa sairauden, raskauden ja synnytyksen ajalta, hänelle maksettaisiin palkkaa kuten kaupungin tilapäisille viranhaltijoille voimassa olevan virkasäännön mukaan maksetaan. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oli antamassaan lausunnossa mm. huomauttanut, että aloitteessa mainittu epäkohdan korjaamiseksi oli tehty lukuisia esityksiä. Samalla johtokunta ehdotti, että se oikeutettaisiin toistaiseksi 1.1. lukien suorittamaan mainituille opettajille kaupungin voimassa olevan virkasäännön mukainen palkkaus mainituilta virkavapausajoilta. Palkkalautakunta oli esittänyt, ettei aloitteen tulisi antaa aihetta enempiin toimenpiteisiin, mutta jättänyt kuitenkin kaupunginhallituksen harkittavaksi, voitaisiinko ehkä löytää sellainen menettely, jolla väliaikaisten opettajien mainitut etuudet voitaisiin järjestää aloitteessa esitettyyn menettelyyn turvautumatta. Kaupunginhallitus oli ilmoittanut, että kansakoululainsäädännön tarkistamiskomitea tarkisti parhaillaan kansakoululainsäädäntöä, jonka vuoksi erilaisten ennakoivien päätösten tekeminen ko. asiassa haittaisi mainittua tarkistamistyötä. Kaupunginvaltuusto päätti kuitenkin oikeuttaa kansakoulujen johtokunnat maksamaan väliaikaisille opettajanviran hoitajille kaupungin voimassa olevan virkasäännön mukaisen palkkauksen heille sairauden, raskauden tai synnytyksen sekä virantoimituksessa sattuneen tapaturman vuoksi myönnettyltä virkavapausajalta, kunnes epäkohta lainsäädäntöteitse korjattaisiin (18.9. 677 §). Kouluhallitus oli sittemmin eo. päätöksen johdosta ilmoittanut kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetun asetuksen 48 §:n perusteella, että jos kunta haluaa suorittaa palkkauslain 43 §:n perusteella viranhaltijalle suurempaa palkkausta tai eläkettä, kuin sanotussa laissa on säädetty, on siitä otettava määräys kansakouluohjesääntöön. Ohjesääntö on alistettava kouluhallituksen vahvistettavaksi. Kaupunginvaltuuston eo. päätös on siis asetuksen vastainen, eikä sitä kouluhallituksen käsityksen mukaan voitu panna täytäntöön kunnallislain 73 §:n 3 momentin säännökset huomioon ot-

1. Kaupunginvaltuusto

taen. Kaupunginvaltuusto päätti merkitä tiedoksi kaupunginhallituksen ilmoituksen, ettei se voinut panna täytäntöön kaupunginvaltuuston ko. päätöstä (18.12. 938 §).

Samapalkkaisuudesta ja kansakoulunopettajien palkkojen tarkistamisesta olivat vt Leivo-Larsson, Borg-Sundman ja Voipio ym. tehneet v. 1956 ja 1957 kolme eri aloitetta, joissa kiinnitettiin huomiota siihen, että tyttöluokkien opettajille maksettiin alemman palkkaluokan mukainen palkka kuin poikaluokkien opettajille. Kansakoulujen johtokuntien esitysten mukaisesti kaupunginhallitus oli 5.12.1956 asettanut komitean tutkimaan kansakoulujen nais- ja miesopettajien palkkojen yhtenäistämistä sekä kysymykseen liittyviä pedagogisia, taloudellisia ja organisatorisia kysymyksiä. Komitean mietintö valmistui 19.2.1960 ja siinä komitea totesi mm., että asiantuntijalausuntojen mukaan on poikaoppilaiden hallinta kansakoulussa yleensä vaativampaa kuin tyttöoppilaiden, joten opetustyö poikaluokilla muodostuu raskeammaksi kuin tyttöluokilla. Lisäksi todettiin, että kaupunginvaltuusto oli 15.4. 1959 päättänyt poika- ja tyttöluokkien opettajien palkkauseron 5 %:ksi. Korkeampaan palkkukseen olivat sukupuoleen katsomatta oikeutettuja kaikki poika- ja sekaluokilla toimivat opettajat. Palkkalautakunta oli lausunnossaan viitannut asiasta aikaisemmin esittämäänsä ja katsoi samalla, ettei palkkasuhdekomitean mietinnön tulisi antaa aihetta toimenpiteisiin. Kaupunginhallitus totesi, että mainittujen aloitteiden tekemisen jälkeen oli v. 1958 astunut voimaan uusi kansakoululaki ja että opettajien palkkasasia oli sen jälkeen ollut useamman kerran kaupunginvaltuuston käsiteltävänä, viimeksi 4.9. (ks. s. 37). Kansakoulunopettajien palkkauksessa oli periaatteessa siirrytty samapalkkaisuuden linjalle, joten aloitteissa tehdyt esitykset eivät enää olleet ajankohtaisia. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen sekä päätti kehottaa kaupunginhallitusta virkanimikkeissään ja palkkasopimuksissaan huomioimaan samapalkkaisuussopimuksen periaatteet (30.10. 792 §).

Kansakoulujen, ammattikoulujen ja työväenopistojen palvelukseen oppilaitosten toimintakaudeksi työsuhteessa kuukausipalkalla palkattujen siivoojien ja ruoanjakajien palvelusehtojen tarkistamisen kaupunginvaltuusto päätti suorittaa palkkalautakunnan ehdotuksen mukaisesti siten, että ao. työsuhde muutetaan osavuotisesta kokovuotiseksi (19.6. 525 §, kunn. as. kok. n:o 77).

Kansa- ja ammattikoulujen oppilaiden vakuuttamisesta tapaturmien varalta tekevänsään aloitteessa vt Meltti ym. esittivät, että koulussa tai koulumatkalla oppilaille sattuneet tapaturmat korvattaisiin yhteiskunnan taholta. Koulutapaturmavakuutus käsittää opetuksen yhteydessä, retkillä, kiertokäynneillä ja koulumatkalla tapahtuneet tapaturmat sekä korvauksen lapsihalvauksesta, mikäli se ilmenee vakuutuksen oltua voimassa 30 p. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta viittasi asiasta v. 1956 antamaansa lausuntoon (v:n 1957 kert. s. 56) ja katsoi, ettei aloitteessa ollut esitetty mitään uutta asiaan vaikuttavaa. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (4.9. 632 §).

Suomenkieliset kansakoulut. Kaupunginvaltuusto päätti valita suomenkielisten kansakoulujen II kansakouluntarkastajan virkaan fil.kand. Kalevi Jääskeläisen ja kouluhallitus vahvisti 26.3. mainitun vaalin (23.1. 84 §, 6.3. 198 §, 24.4. 306, 307 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti perustaa suomenkielisiin kansakouluihin 1.9. lukien uuden aivovauriolasten erityisopettajan viran sekä myöntää 3 448 mk

ko. viranhaltijan palkan maksamista varten kertomusvuonna (4.9. 612 §) sekä lakkauttaa 1.8. lukien 3. palkkaluokkaan kuuluvan siivoojan viran ja ruoanjakajan viran sekä 1.10. lukien 12. palkkaluokkaan kuuluvan veistokalustonhoitajan viran (8.5. 356 §, 4.9. 611 §).

Vt Björklund ym. olivat v. 1962 tehneet aloitteen, jossa oli huomautettu, että suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oli v. 1961 ehdottanut suomenkielisiin kansakouluihin perustettavaksi kansalaiskoulun tyttöjen liikunnan ja terveysopin opetusta varten 1.8.1962 alkaen ainakin kaksi yleisaineiden opettajan virkaa velvollisuusin opettaa yksinomaan voimistelua, urheilua ja terveysoppia. Kaupunginhallitus oli hylännyt esityksen sillä perusteella, etteivät ko. aineet kuuluneet yleisaineisiin. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oli ollut yksimielinen ehdotusta tehdessään. Aloitteentekijät olivat ehdottaneet, että kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta ottamaan asian uudelleen käsiteltäväkseen. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oli huomauttanut, että kansakouluasetuksen 112 §:n mukaan kansalaiskoulussa voi olla yleisaineiden, maatilatalouden, kone- ja sähköopin, kaupallisten aineiden, kotitalouden, puutyön, metallityön ja tyttöjen käsityön opettajan virkoja. Tarvittaessa voidaan virkaan yhdistää kahden tai useamman em. viran oppiaineet. Johtokunnan mielestä olivat aloitteessa mainitut virat tarpeen vaatimia eivätkä aiheuttaisi kaupungille lisäkustannuksia, koska niiden perustamisen jälkeen voitaisiin lakkauttaa kaksi aikaisemmin perustettua yleisaineiden opettajan virkaa. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa 1.8. lukien suomenkielisten kansakoulujen kaksi yleisaineiden opettajan virkaa sellaisiksi yleisaineiden opettajan viroiksi, joiden haltijain velvollisuutena olisi opettaa yksinomaan voimistelua, urheilua ja terveysoppia. Ko. viranhaltijain palkat saatiin suorittaa vakinaisten viranhaltijain palkkausta varten merkitystä määrärahadista (20.3. 255 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään talousarvion perusteluista poiketen v:n 1960 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan uusia kansakoulurakennuksia varten merkitystä siirtomäärärahaa enintään 70 000 mk Eläintarhan kansakoulun peruskorjaustyön loppuun suorittamista varten sekä 60 000 mk Käpylän kansakoulun muutos- ja korjaustyötä varten (6.3. 202 §, 29.5. 419 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan ylittämään enintään 127 000 mk:lla pääomamenoihin vanhoja kansakoulurakennuksia varten merkittyä määrärahaa Malmin pohjoisen kansakoulun perusparannustöiden loppuun suorittamista varten (28.11. 863 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä jäljempänä mainittujen kansakoulurakennusten rakennusohjelmat ja alistaa ne kouluhallituksen sekä eräiltä osin valtioneuvoston hyväksyttäväksi sekä ilmoittaa, ettei kaupunki ano ao. koulua varten rakennusavustusta eikä kuoletuslainaa sekä ettei siitä aiheudu muutakaan koulun valtionavun lisäystä;

Aleksis Kiven kansakoulun lisärakennuksen sekä entisessä koulurakennuksessa suoritettavien rakennustöiden rakennusohjelman sekä talorakennusosaston 27.9. laattimat ko. töiden luonnospiirustukset n:o 1—6. Kouluhallitus vahvisti rakennusohjelman 23.7. (29.5. 412 §, 4.9. 562 §, 28.11. 883 §);

Alppiharjun kansakoulun rakennusohjelman ja anoa valtioneuvostolta oikeutta sisällyttää rakennusohjelmaan kouluterveydenhoitoa varten 65—70 m²:n, kouluham-

1. Kaupunginvaltuusto

masklinikkaa varten 50—70 m²:n ja lastensuojelulautakunnan tarvitsemia tiloja varten 170—200 m²:n suuruiset huonetilat. Kouluhallitus oli hyväksynyt anomuksen 17.9. ja valtioneuvosto 29.8. (19.6. 480 §, 16.10. 719 §);

arkkit. Osmo Lapon 7.9. laatimat Kulosaaren kansakoulun ja sen yhteyteen tulevien muiden tilojen luonnospiirustukset n:o 1—11 sekä lähettää piirustukset kouluhallituksen hyväksyttäväksi sekä koulutilojen että erikseen kirjastotilojen osalta. Kouluhallitus oli 18.4. vahvistanut kirjastotilojen rakennusohjelman (4.9. 555 §, 28.11. 884 §);

Munkkivuoren alueelle korttelin n:o 30109 tontille n:o 1 rakennettavaksi suunnitellun kansakoulun rakennusohjelman suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan esityksen mukaisena ja anoa valtioneuvostolta oikeutta sisällyttää rakennusohjelmaan kouluterveydenhoitoa, äitiys- ja lastenneuvolaa sekä kotisairaanhoidoa varten 289 m²:n ja kouluhammasklinikkaa varten aputiloineen 50—70 m²:n suuruiset huonetilat. Vielä kaupunginvaltuusto hyväksyi arkkit. Kari Virran 29.7. laatimat koulun luonnospiirustukset. Kouluhallitus oli 28.5. vahvistanut ko. rakennusohjelman ja 18.11. tarkastanut luonnospiirustukset ja rakennustapaselostuksen ja opetusministeriö hyväksynyt 16.5. muiden em. tilojen ottamisen ko. rakennusohjelmaan (9.1. 35 §, 4.9. 558 §, 2.10. 703 §, 11.12. 909 §);

Myllypuron alueen kortteliin n:o 45147 rakennettavan kansakoulurakennuksen rakennusohjelman ja anoa valtioneuvostolta oikeutta sisällyttää rakennusohjelmaan äitiys- ja lastenneuvolaa, kotisairaanhoidoa, kouluterveydenhoitoa ja hammashoitola varten yhteensä 380 m²:n suuruiset huonetilat sekä nuorisotyölautakunnan tarvetta varten 300 m²:n suuruiset huonetilat. Kouluhallitus oli 18.6. vahvistanut em. päätöksen ja opetusministeriö 6.6. antanut suostumuksensa mainittujen lisätilojen rakentamiseen (8.5. 357 §, 4.9. 560 §);

Pakilan kansalaiskoulun lisärakennuksen ja entisessä koulurakennuksessa suoritettavien muutostöiden rakennusohjelman ja anoa valtioneuvostolta oikeutta sisällyttää rakennusohjelmaan kouluterveydenhoitoa varten 55—70 m²:n ja kouluhammasklinikkaa varten 50—70 m²:n suuruiset huonetilat. Kouluhallitus hyväksyi 17.9. sanotun päätöksen kokonaisuudessaan (19.6. 479 §, 16.10. 720 §);

prof. Aarno Ruusuvooren 4.5. laatimat Roihuvuoren kansakoulun luonnospiirustukset n:o 1—11, jotka kouluhallitus hyväksyi 16.7. (19.6. 478 §, 4.9. 561 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä sellaisen muutoksen v. 1961 (ks. s. 48) hyväksymäänsä Pihlajamäen kansakoulun rakennusohjelmaan, että siihen sisältyvien luokkahuoneiden pinta-ala on 3 m² suurempi kuin rakennusohjelmassa on mainittu sekä hyväksyä arkkit. Lauri Silvennoisen 6.4. laatimat ko. koulun pääpiirustukset n:o 1—14 ja rakennusselitykset. Kouluhallitus oli 18.6. vahvistanut muutetun rakennusohjelman sekä 6.7. koulun pääpiirustukset rakennusselityksineen (29.5. 411 §, 4.9. 559 §).

Merkittiin tiedoksi, että kouluhallitus oli 28.12.1962 vahvistanut Kylänevan kansakouluun liittyvän neuvolarakennuksen pääpiirustukset ja työselitykset. Itse koulurakennuksen pääpiirustukset oli vahvistettu 28.8.1962. Sen sijaan ei neuvolarakennukseen liittyvien kirjastotilojen rakennusohjelmalle ollut saatu sellaista kouluhallituksen vahvistusta, joka on edellytyksenä valtionavustuksen saamiseen kirjastotilojen rakennuskustannuksille. Kun sekä Kylänevan kansakoulun neuvolarakennuksen uudisrakennustyö että Puistolankansakoulurakennuksen muutostyö olivat erittäin

kiireelliset, kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan aloittamaan mainitut työt odottamatta kouluhallituksen päätöstä rakennusohjelmien hyväksymisestä ja opetusministeriön rakennuslupapäätöstä siitäkin huolimatta, että ko. töiden rakennuskustannuksia varten saatava valtionapu voitaisiin tällöin menettää. Sittemmin merkittiin tiedoksi, että kouluhallitus oli 16.10.1962 vahvistanut Puistolankansakoulun lisärakennuksen pääpiirustukset n:o 1—6 ja 18.4. entisen kansakoulurakennuksen muutostyön rakennusohjelman kirjastotilojen osalta sekä hyväksynyt 18.4. Kylänevan kansakoulun rakennusohjelman kirjastotilojen osalta (6.2. 103, 104§, 24.4. 328 §, 4.9. 556, 557 §).

Kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan ylittämään pääomamenoihin kansakoulurakennusten perusparannuksia varten merkittyä siirtomäärärahaa enintään 21 705 mk:lla Tapanilan kansakoulun puurakennuksen muuttamista varten keskuslämmitteiseksi (24.4. 332 §).

Ruotsinkieliset kansakoulut. Kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa 1.8. lukien varsinaisen kansakoulun neljä avoinna olevaa opettajan virkaa ja yhden apukoulun opettajan viran, kaksi avoinna olevaa 9. palkkaluokkaan kuuluvaa talonmies-lämmittäjän virkaa sekä 3. palkkaluokkaan kuuluvan siivoojan viran. Kouluhallitus vahvisti kaupunginvaltuuston päätöksen opettajan virkojen osalta tulemaan voimaan 31.7.1964 lukien (19.6. 476 §, 18.9. 642 §, 16.10. 738—740 §, 18.12. 937 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto määräsi, ettei ruotsinkielisten kansakoulujen varsinaisen kansakoulun kahta avoinna olevaa opettajan virkaa eikä apukoulun yhtä avoinna olevaa poikien käsityöopettajan virkaa saanut täyttää vakinaisesti ennen 1.8.1966 (16.10. 741 §).

Ruotsinkielisten kansakoulujen 9. palkkaluokkaan kuuluva vahtimestarin virka päätettiin muuttaa vahtimestari-lämmittäjä-talonmiehen viraksi 1.8. lukien (16.10. 742 §).

Pääomamenoihin kuuluvista kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista myönnettiin 14 615 mk Annankadun ruotsinkielisen kansakoulun vahtimestarin asunnon muutostyön loppuun suorittamista varten (4.9. 627 §); 260 mk Herttoniemen ruotsinkielisen kansakoulun sadekatoksen rakennustyön loppuun suorittamista varten (11.12. 928 §) sekä 1 028 mk Kruununhaan kansakoulun muutostöiden loppuun suorittamista varten (11.12. 929 §).

Sokeain sopeuttamislaitosten ja kurssien järjestämistä koskevassa aloitteessaan olivat vt Mäkinen-Ollinen ym. huomauttaneet mm., että myöskin sokeat lapset ovat v. 1921 säädetyn oppivelvollisuuslain perusteella oppivelvollisia. V. 1958 annetun kansakouluasetuksen mukaan on kansakoulun johtokunta tai kansakoululautakunta velvollinen ilmoittamaan alueellaan asuvista sokeista lapsista kouluhallitukselle, joka puolestaan sijoittaa heidät sokeainkouluihin. Vaikka siis sokeain opetuksesta yleensä on maassamme huolehdittu, ei kuitenkaan ole olemassa sokeain sopeuttamislaitoksia, eikä täällä ole pantu toimeen sopeuttamiskursseja, jonne vasta sokeaksi tulleet voisivat saapua sairaalahoidon jälkeen. Aloitteentekijät ehdottivat tämän vuoksi, että kaupunginhallituksen tehtäväksi annettaisiin tutkia ja selvittää em. laitosten ja kursien tarve sekä laatia arviolaskelma siitä, miten paljon varoja tarkoitukseen tarvittaisiin. Lisäksi olisi kaupunginvaltuustolle aikanaan selvitettävä, millaisiin toimenpiteisiin asia ehkä antaa aihetta. Huoltolautakunta selosti lausunnossaan sokeain oppilaiden koulunkäynnin järjestelyä Helsingissä sekä viittasi samalla v. 1962 (ks. s. 37)

1. Kaupunginvaltuusto

annettuun selostukseen heikkonäköisten lasten erityisopetuksen järjestämisestä. Sokeiden sopeuttamistoiminta koskisi lautakunnan mielestä lähinnä tapaturman tai sairauden vuoksi sokeutuneita. Kurssimuotoinen sopeuttamisohjaus ei kuitenkaan lautakunnan mielestä ollut paras ratkaisu, koska sokeita siirtyy sairaalasta avoelämään yksitellen pitkin vuotta ja tarkoituksenmukaisinta olisi aloittaa sopeuttaminen välittömästi sairaalahoidon jälkeen. Valtioneuvosto oli v. 1960 asettanut sokeain kuntouttamiskomitean, joka tutkii kysymystä kokonaisuudessaan. Kun komitean suunnitelmien mukaan sokeiden kuntouttaminen ja sitä varten tarpeellisten laitosten hankkiminen tultaneen järjestämään valtion toimesta sokeiden omien järjestöjen myötävaikutuksella ja ottaen huomioon, että Helsingissä vuosittain on n. 4–5 tällaisen kuntouttamistoiminnan tarpeessa olevaa sokeaa, ei lautakunnan mielestä ollut ainaakaan tässä vaiheessa aihetta ryhtyä erillisiin toimenpiteisiin kaupungin taholta. Kaupunginvaltuusto katsoi em. lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (3.4. 294 §).

Koulukasvitarhatoiminta. Kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa v. 1907 (ks. s. 138) perustettavaksi päätetyn Ärtin koulukasvitarhan uudeksi sijaintipaikaksi Toivolan koulukodin pohjoispuolella Pakilassa olevan alueen (4.9. 619 §).

A m m a t t i o p e t u s t o i m i

Ammattioppilaitosten toimiston 8. palkkaluokkaan kuuluva toimistoapulaisen virka päätettiin 1.1.1964 lukien muuttaa 11. palkkaluokkaan kuuluvaksi kirjanpitäjän viraksi (30.10. 786 §).

Samasta ajankohdasta lukien päätettiin teknillisen ammattikoulun 8. palkkaluokkaan kuuluva toimistoapulaisen virka sekä talous- ja ompelualan ammattikoulun 11. palkkaluokkaan kuuluva kassanhoitajan virka siirtää ammattioppilaitosten toimistoon (4.9. 613 §).

Osastonjohtajajärjestelmän käytäntöönottaminen teknillisessä ammattikoulussa sekä talous- ja ompelualan ammattikoulussa. Ammattioppilaitosten johtokunta oli todennut, että sekä teknillisessä että talous- ja ompelualan ammattikoulussa annettava opetus eri opintolinjoilla oli siinä määrin erilaista, ettei voitu edellyttää rehtorin riittävän tehokkaasti pystyvän hoitamaan opetuksen valvontaa ja kehittämistehtävää ilman osastonjohtajien apua. Ammattioppilaitosten ohjesäännön 17 §:n mukaan ammattikouluissa voi olla osastonjohtajia, jotka huolehtivat johtokunnan määräämistä osasta rehtorin tehtäviä. Säännös perustuu ammattioppilaitoksista annetun asetuksen 19 §:ään, jonka mukaan johtokunta voi määrätä opettajan toimimaan osastonjohtajana. Saatuaan asiasta palkkalautakunnan ja kaupunginhallituksen lausunnon kaupunginvaltuusto päätti, että kertomusvuoden syyslukukauden alusta lukien saatiin teknillisen ammattikoulun metallityöosastoa, auto- ja konekorjausosastoa, sähköosastoa, puutyöosastoa ja rakennusosastoa varten valita yksi osastonjohtaja osastoa kohti ynnä talous- ja ompelualan ammattikoulun ompeluosastoa ja ravintotalousosastoa varten samoin yksi osastonjohtaja osastoa kohti, että osastonjohtajien opetusvelvollisuutta vähennetään teknillisen ammattikoulun metallityöosaston osalta seitsemällä vuosiviikkotunnilla, auto- ja konekorjausosaston osalta kahdella, sähkötyöosaston osalta kolmella, puutyöosaston osalta kahdella ja rakennusosaston osalta

yhdellä ynnä talous- ja ompelualan ammattikoulun ompeluosaston osalta kahdella ja ravintotalousosaston osalta kahdella vuosiviikkotunnilla sekä että em. opetusvelvollisuuden vähennystä laskettaessa talous- ja ompelualan ammattikoulun ompelimo luetaan ompeluosaston sekä leipomo ravintotalousosaston ylimääräiseksi luokaksi (4.9. 614 §).

Teknillinen ammattikoulu. Merkittiin tiedoksi, että koulun rehtoria Mikko Rusa-
maa ja vararehtoria Simo Ansa vastaan eräiden väärinkäytösten johdosta kaupungin taholta nostetussa syytejutussa oli raastuvanoikeus julistanut päätöksen, jolla syytteet varareht. Ansa vastaan oli hylätty ja reht. Rusama tuomittu rangaistukseen. Samalla kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen 20.12.1962 (ks. s. 236) päättämät asiaa koskevat toimenpiteet (9.1. 36 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti teknillisen ammattikoulun suorittamaan viranhaltijain muihin palkkamenoihin opettajan ylitunteja varten merkitystä osamäärärahasta talousarvion perusteluista poiketen konekirjoitusopetuksen antamisesta teknillisen ammattikoulun oppilaille aiheutuvat kustannukset (28.11. 887 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupungin kustannuksella saatiin hankkia työpukuja teknillisen ammattikoulun I luokkien oppilaille yksi työpuku kullekin; autoosaston sekä puutyöosaston maalaajan ja pintakäsittelijän opintolinjan oppilaille lisäksi enintään yksi vaihtotyöpuku sekä metallityöosaston valimossa, pajassa ja hitsaamossa työskenteleville oppilaille tarvittaessa loppuun kuluneen tai palaneen työpuvun tilalle enintään yksi uusi työpuku (11.12. 926 §).

Talous- ja ompelualan ammattikoulun ravintotalousosaston I luokkien oppilaille saatiin 1.8.1964 lukien hankkia yksi työpuku oppilasta kohden siten, että työpuvut valmistetaan koulun teollisuusompeluluokalla hankkimalla tarveaineet koulun talousarvioon raaka-aineita ja työtarvikkeita varten varattua määrärahaa käyttäen (11.12. 926 §).

Kaupungin ja valtion yhteisen laakapaino-, syväpaino- ja kemigraafiopetuksen järjestämiseksi kirjapainokoulun yhteyteen olivat vt Koskinen ym. tehneet aloitteen, jossa mm. mainittiin, että graafinen teollisuus oli v. 1958—1959 antanut Helsingissä työtä 8 381 työntekijälle ja 3 005 toimihenkilölle. Näistä 7 341 oli kirjapainoalan työntekijöitä. Määrä oli jatkuvasti noussut ja ko. teollisuutta oli Helsingissä huomattavasti enemmän kuin koko maassa yhteensä. Huomioon ottaen alan erikoisuuden, sen suurta taitoa vaativat ammatit, tarvittavien tuntiopettajien saantimahdollisuuden sekä koneiden ja välineiden kalleuden ovat alan työmarkkinajärjestöt, Graafinen Keskusliitto ja Suomen Kirjatyöntekijäin Liitto olleet sitä mieltä, että Suomessa on mahdollisuus ylläpitää vain yhtä vaatimukset täyttävää ammattikoulua, jonka ehdottomasti pitäisi sijaita Helsingissä. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin tekemään kauppa- ja teollisuusministeriölle esitys kaupungin ja valtion yhteisen laakapaino-, syväpaino- ja kemigraafiopetuksen järjestämisestä kirjapainokoulun yhteyteen. Ammattioppilaitosten johtokunta huomautti lausunnossaan, että kaupunginhallitus oli v. 1962 katsonut, ettei em. liittojen samaa asiaa koskeva esitys antanut aiheita toimenpiteisiin. Kirjapainokoulun siirtyessä uuteen koulutaloon se tulee saamaan n. kolme kertaa suuremman koulutilan, jolloin opiskelumahdollisuudet paranevat huomattavasti. Kirjapainokoulu on koko ajan toiminut kurssimuotoisena oppilaitoksena siten, että koulu järjestää ammattioppilaille neljä kertaa vuodessa 9 viikon pituiset kurssit. Tämä koulutusmuoto on todettu on-

1. Kaupunginvaltuusto

nistuneeksi ja on samaa periaatetta suunniteltu noudatettavaksi vastaisuudessakin. Kaupunginhallitus totesi, että valtakunnallisten asioiden hoitaminen ei kunnallislain mukaan kuulu kaupungin tehtäviin. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (8.5. 365 §).

Malmin ammattikoulu. Kaupunginvaltuusto päätti omasta puolestaan

I) hyväksyä Malmin ammattikoulun perustamissuunnitelman seuraavan sisältöisenä:

M a l m i n a m m a t t i k o u l u n p e r u s t a m i s s u u n n i t e l m a

1) Koulun nimi on Malmin ammattikoulu. Sen omistaja on Helsingin kaupunki ja kotipaikka Helsinki.

2) Koulu toimii ammattioppilaitoksista annetun lain (184/58) mukaisena yleisenä ammattikouluna, jonka tarkoituksena on antaa metalli-, rakennus-, piirustus- ja ompelualan ammattiopetusta siinä laajuudessa, että oppilaat määrätyn ajan asianomaisessa ammatissa työskenneltyään voivat saavuttaa ammattitaitoiselta työntekijältä vaadittavan pätevyyden. Vaatetusteollisuuden keskikoulupohjaisen työnjohtajalinjan opetusohjelmaan sisältyy työnjohtajakoulutusta.

3) Oppilaaksi pääsemiseksi vaaditaan:

- a) hyvä maine ja asianomaisessa ammatissa vaadittava terveys,
- b) vähintään 15 v:n iän saavuttaminen kouluunottamisvuoden kuluessa,
- c) kansakoulun sekä eräillä linjoilla keskikoulun oppimäärä tai vastaavat tiedot,
- d) hyväksyttävä pääsyttutkinto.

4) Koulussa on 256 vuosittaista oppilaspaikkaa, joihin oppilaat otetaan Helsingin kaupungista, mutta mikäli hyväksyttäviä pyrkijöitä ei ole riittävästi, voidaan ottaa muiltakin paikkakunnilta kotoisin olevia pyrkijöitä.

5) Koulun osastot ja opintolinjat ovat oppilasmäärineen seuraavat:

	I luokka	II luokka	Yhteensä
M e t a l l i t y ö o s a s t o			
viilaaja-koneistaja	32	32	
putkiasentaja	32	32	
R a k e n n u s o s a s t o	64	64	128
kirvesmies	32	32	
muurari	16	16	
raudoittaja	16	16	
sementti- ja laattamies	16	16	
maalari	16	16	
P i i r u s t u s o s a s t o	96	96	192
keskikoulupohjainen piirtäjän peruslinja	32	—	
kansakoulupohjainen piirtäjän peruslinja	16	16	
O m p e l u o s a s t o	48	16	64
teollisuusompelija	32	32	
vaatetusteollisuuden keskikoulupohjainen työnjohtajalinja	16	—	
	48	32	80
Yhteensä	256	208	464

Lisäksi annetaan koulussa kyseisten alojen kurssimuotoista opetusta.

6) Opetus tapahtuu vakituisilla opintolinjoilla päiväopetuksena sekä kursseilla etupäässä iltaopetuksena.

Lukuvuosi alkaa elokuun 1 p:nä ja päättyy heinäkuun 31 p:nä ja se käsittää 220 työpäivää.

7) Koulun opetuskielet ovat tarpeen mukaan suomi ja ruotsi, paitsi milloin on perustettu yksinomaan suomen- tai ruotsinkielisiä luokkia.

8) Koululle rakennettavien koulurakennusten tilavuudeksi on arvioitu n. 35 000 m³.

9) Kustannusarviot

a) Perustamiskustannukset

1) Koulurakennus	3 900 000 mk
2) Työpajojen työvälaineet ja kalusto	600 000 »
3) Koulukalusto	100 000 »

b) Vuosittaiset ylläpitokustannukset

Varsinaiset ylläpitokustannukset on arvioitu 1 000 000 mk:ksi, joista arviolta 650 000 mk on sellaisia, joihin myönnetään valtionavustus. Vuosittaiset tulot on arvioitu 100 000 mk:ksi.

10) Koulun toiminta on suunniteltu aloitettavaksi syyslukukauden 1965 alussa.

II) esittää mainitun perustamissuunnitelman valtioneuvoston hyväksyttäväksi.

Valtioneuvosto oli 25.7. hyväksynyt em. suunnitelman anomuksen mukaisena (24.4. 329 §, 4.9. 551 §).

Myynti- ja konttorialan koulun perustaminen. Merkittiin tiedoksi, että valtioneuvosto oli 7.2. päättänyt myöntää kaupungille luvan perustaa liikealan erikoiskoulun v:n 1964 syyslukukaudesta lukien (6.3. 172 §, v:n 1961 kert. s. 51).

Erikoisammattikoulutalon luonnospiirustusten hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto päätti puolestaan hyväksyä talorakennusosaston 17.4. laatimat erikoisammattikoulutalon luonnospiirustukset n:o 1—7, jotka kauppa- ja teollisuusministeriö hyväksyi 29.10. (19.6. 503 §, 27.11. 836 §).

M u u o p e t u s t o i m i

Suomenkielinen työväenopisto. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa 1.1.1964 lukien suomenkieliseen työväenopistoon 23. palkkaluokkaan kuuluvan opettajan viran, jonka haltijalta vaaditaan yliopistossa suoritettu filosofian kandidaatin tutkinto tai muu vastaava korkeakoulututkinto ja joko sanotun loppututkinnon yhteydessä tai erikseen suoritettu arvosana kansansivistys- tai kasvatustutkimuksessa ynnä vähintään vuoden harjoittelu tai opettajana toimiminen työväenopistossa. Lisäksi päätettiin perustaa 8. palkkaluokkaan kuuluva toimistoapulaisen virka (2.10. 702 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti suomenkielisen työväenopiston johtokunnan ylläpitämään pääomamenoihin työväenopistorakennusten perusrakennuksiin merkittävä määrärahaa enintään 26 350 mk:lla työväenopistotalon väestönsuojan kunnostamista varten (3.4. 291 §) ja enintään 18 000 mk:lla työväenopistotalon uuden osan ulko- ja sisämaalaus- ja saneeraus- ja kunnostamista varten (19.6. 483 §) sekä käyttämään 3 500 mk eräisiin hankintoihin (18.12. 961 §).

1. Kaupunginvaltuusto

Avustukset. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää 7 500 mk:n suuruisen ylimääräisen avustuksen Hotelli- ja ravintolakoulun kertomusvuoden käyttökustannuksia varten (16.10. 743 §).

Helsingin Maalariammattikoulun korotetun vuokran maksamista varten kaupunginvaltuusto myönsi 1 677.60 mk:n ylimääräisen avustuksen ao. määrärahoista (8.5. 358 §, 16.10. 744 §).

Helsingin Kauppiaitten Kauppaoppilaitokselle kaupunginvaltuusto päätti myöntää ao. määrärahoista 20 000 mk:n suuruisen ylimääräisen avustuksen uuden koulurakennuksen aiheuttamien menojen korvaamiseksi (16.10. 745 §).

Rahoitusmenoihin kuuluvista käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto päätti myöntää 10 000 mk:n suuruisen lisäavustuksen Yhteiskunnallisen Korkeakoulun Opiskelijain Asuntolan Säätiölle viiden nimikkopaikan varaamiseksi helsinkiläisiä opiskelijoita varten säätiön rakennuttamasta asuntolasta kaupunginhallituksen lähemmin määrättävillä ehdoilla (19.6. 505 §, ks. s. 340).

M u u s i v i s t y s t o i m i

Kaupunginkirjasto. Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti,

I. hyväksyä Helsingin kaupungin kirjasto-ohjesäännön kaupunginhallituksen mietinnön n:o 28 liitteen 2a mukaisena,

II. perustaa kaupunginkirjastoon 1.1.1964 lukien 26. palkkaluokkaan kuuluvan apulaiskirjastonjohtajan viran, neljä 16. palkkaluokkaan kuuluvaa vanhemman kirjastoamanuenssin virkaa ja kuusi 6. palkkaluokkaan kuuluvaa järjestelyapulaisen virkaa,

III. kehottaa kirjastolautakuntaa tekemään kaupunginhallitukselle esitykset kaupunginkirjaston neljän 15. palkkaluokan kirjastoamanuenssin viran ja kuuden 7. palkkaluokan kirjastoapulaisen viran lakkauttamisesta sitä mukaa kuin ne tulevat avoimiksi,

IV. muuttaa kaupunginkirjaston sairaalasivukirjaston sivukirjastonjohtajan virkanimikkeen laitoskirjastonjohtajaksi, kirjastonhoitajan virkanimikkeen sivukirjastonhoitajaksi ja taloudenhoitajan virkanimikkeen talouspäälliköksi,

V. oikeuttaa talouspäällikön pysymään virassaan, vaikka hän ei täytä nyt hyväksytyssä kirjasto-ohjesäännössä asetettuja kelpoisuusvaatimuksia sekä

VI. määrätä, että vanhemman kirjastoamanuenssin ja järjestelyapulaisen virat saadaan täyttää vasta sitä mukaa kuin III ponnassa mainitut kirjastoamanuenssin ja kirjastoapulaisen virat tulevat avoimiksi ja lakkautetaan (28.11. 881 §, v:n 1965 kunn. as. kok. n:o 8).

Kaupunginkirjaston kaksi 3. palkkaluokkaan kuuluvaa siivoojan virkaa päätettiin lakkauttaa 1.4. lukien (20.3. 244 §).

Kaupunginorkesterin 17. palkkaluokan soittajan virkaan 1.1. lukien siirretylle Emil Karppiselle päätettiin suorittaa henkilökohtaisena palkanlisänä 18. ja 17. palkkaluokkien välinen erotus niin kauan kuin hän on mainitussa soittajan virassa. Musiikkilautakunnalle myönnettiin oikeus ylittää ao. määrärahoja mainitun palkanlisän suorittamista varten kertomusvuonna (6.2. 119 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto oikeutti musiikkilautakunnan käyttämään enintään 16 835 mk kaupunginorkesterin konserttikustannuksia varten merkitystä määrärahasta kaupunginorkesterin vierailevien kapellimestarien palkkaamiseksi (9.1. 42 §).

Kaupungin liittyminen Hässelby-Säätiöön. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti liittyä Pohjoismaiden pääkaupunkien kulttuurivaihdon keskuksen ylläpitämistä varten perustettavaan Hässelby-Säätiöön ja omasta puolestaan hyväksyä perustamiskirjaa koskevan sopimuksen kaupunginhallituksen mietinnön n:o 7 liitteen 1 mukaisena. Rahoitusmenoihin kuuluvista kaupunginvaltuuston käyttövaroista myönnettiin 900 Rkr vastaava määräraha kaupungin peruspääomaosuuden suorittamista varten. Kaupunginhallitukselle myönnettiin oikeus valita kaupunkia edustavat jäsenet ja varajäsenet säätiön hallitukseen. Samaten oikeutettiin kaupunginhallitus vuosittain suorittamaan käyttövaroistaan säätiölle maksettava kaupungin osuus (6.3. 177 §).

Nuorisotyölautakunta. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Helsingin kaupungin nuorisotyölautakunnan johtosäännön kaupunginhallituksen mietinnön n:o 14 liitteen n:o 2a mukaisena, kuitenkin siten että sen 4 ja 5 §:ää muutettaisiin eräiltä osin. Samalla kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Helsingin kaupungin nuorisotoimiston johtosäännön em. mietinnön liitteen n:o 2b mukaisena (4.9. 615 §, kunn. as. kok. n:o 113, 114).

Nuorisotoimiston kerhokeskusten valvojan virka päätettiin 1.1.1964 siirtää 15. palkkaluokasta 16. palkkaluokkaan (28.11. 882 §).

Askartelutilojen huomioon ottamiseksi uusia asuintaloja suunniteltaessa tekivät vt Ruohonen ym. v. 1962 aloitteen, jossa esitettiin, että kaupunginhallituksen toimesta maistraattia kehoitettaisiin toimimaan niin, että uusia asuintaloja suunniteltaessa ja rakennuspiirustuksia hyväksyttäessä rakennuttajille esitettäisiin toivomus askartelutilojen järjestämisestä talon asukkaita varten. Rakennusjärjestyskomitea oli asian johdosta huomauttanut, ettei rakennuslainsäädännössä ole säädetty, missä määrin asuinrakennuksissa tulee olla askartelutiloja. Kun asia on jätetty rakentajan ja suunnittelijan vapaaseen harkintaan, ei myöskään maistraatti voi rakennuslupaa ratkaistessaan asettaa siinä suhteessa minkäänlaisia ehtoja. Maistraatti oli yhtynyt rakennusjärjestyskomitean mielipiteeseen huomauttaen samalla, että askartelutiloista saadut kokemukset eivät ole olleet yksinomaan myönteisiä. Mainitut tilat olivat usein askartelua johtavien henkilöiden puuttuessa muodostuneet nuorison ilkeivallan harjoittamispaikoiksi. Myöskin oli ko. tiloja vuokrattu eri tarkoituksiin, jopa asuinhuoneistoiksi. Pääsyyinä siihen, etteivät askartelutilat meidän oloissamme olleet saavuttaneet asukkaiden ja rakentajien suosiota, lienee ainakin tässä mielessä alhainen elin- ja asumistasomme, jota rakennusjärjestykseen otetuilla pakkomääräyksillä ei pystytä parantamaan. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (20.3. 250 §).

Raittiuslautakunta. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Helsingin kaupungin raittiuslautakunnan johtosäännön kaupunginhallituksen mietinnön n:o 4 liitteen B1 mukaisena sekä hyväksyä Helsingin kaupungin raittiuslautakunnan toimiston johtosäännön em. mietinnön liitteen B2 mukaisena ja oikeuttaa raittiuslautakunnan toimiston ne entiset viranhaltijat, jotka eivät ehkä täytä johtosäännössä vahvistettuja viranhaltijain pätevyysvaati-

1. Kaupunginvaltuusto

muksia, tästä huolimatta pysymään viroissaan (20.2. 164 §, kunn. as. kok. n:o 24 ja 25).

Urheilu- ja retkeilytoimi

Jäähallin rakentamista koskeva sopimus. Kaupunginvaltuusto päätti

I) suostua siihen, että Töölön Pallokentän alueelle rakennetaan jäähalli,

II) oikeuttaa urheilu- ja retkeilylautakunnan irtisanomaan Helsingfors Lawn-tennis Klubb -nimisen yhdistyksen kanssa lautakunnan 28.12.1962 päättämällä ehdoilla Pallokentän tenniskentistä tehdyn vuokrasopimuksen vuokralaisen 24.8.1963 esittämien ehtoin,

III) oikeuttaa urheilu- ja retkeilylautakunnan jäähallin aikaansaamista varten tekemään Jääkenttäsäätiön kanssa seuraavan sisältöisen sopimuksen:

Helsingin kaupunki vuokraa täten Jääkenttäsäätiölle Töölön Pallokentältä alueen, jonka rajat ilmenevät arkkitehtien Jaakko Kontion ja Kalle Räikkeen 21.8.1963 laatimasta ja n:olla 41 merkitystä asemapiirustuksesta, seuraavilla ehdoilla:

1) Vuokra-aika alkaa tammikuun 1 p:nä 1964 ja päättyy joulukuun 31 p:nä 1979.

Jos kaupunki vuokra-ajan kuluessa tarvitsee joitakin rakentamatta olevia osia vuokra-alueesta yleisten liikenneväylien rakentamista varten, on säätiön korvausta luovutettava ne kaupungille 6 kk:n kuluttua irtisanomisesta.

2) Vuotuinen vuokramaksu on kaksikymmentä (20) mk ja se on vuosittain loka-kuun kuluessa suoritettava Helsingin kaupungin rahatoimistoon.

Ellei vuokraeriä viimeistään erääntymispäivinä suoriteta, on säätiön maksettava niille erääntymispäivästä maksupäivään asti korkoa sekä lisäksi perimispalkkiota kaupunginhallituksen siitä kulloinkin voimassa olevan päätöksen mukaan.

3) Säätiö on kaupunginhallituksen hyväksymien piirustusten mukaan oikeutettu rakentamaan alueelle jäähallirakennuksen.

4) Mikäli säätiö vuokra-alueella harjoittaa ravintolaliikettä, on asiakaspalvelu rajoitettava käsittämään vain säätiön hallinnassa olevaa aluetta käyttävä yleisö ja urheilijat.

5) Laitoksen käyttöoikeuden luovutuksessa on urheilullisille tarkoituksille annettava etusija.

6) Jäähallin käyttämisestä urheilullisiin tarkoituksiin määrää urheilu- ja retkeilylautakunta samojen periaatteiden mukaan kuin kaupungin omista urheilulaitoksista, kuitenkin siten, ettei hallin käytöstä perittävää korvausta saa määrätä pienemmäksi, kuin että se vastaa sen hallinnasta ja ylläpitämisestä säätiölle aiheutuvia kustannuksia.

7) Vuokra-aikana on säätiön pidettävä vuokra-alue ja sille rakennettavat laitteet kunnossa.

8) Vuokra-alue on asiasta urheilu- ja retkeilytoimiston kanssa lähemmin sovittavalla tavalla säätiön toimesta aidattava ja siten eristettävä, ettei alueelta vapaasti pääse kulkemaan Töölön Pallokentän muulle alueelle.

9) Säätiön on talvikauden aikana pidettävä Ärtin koulupuutarha-alueelle rakennettava autojen pysäköintipaikka ja sieltä jäähallille johtavat tiet vapaana lumesta.

10) Sadevesi on vuokra-alueella johdettava viemäriin.

11) Säätion on suotava esteetön kulku Töölön Pallokentän hiekkakentän itäpuoliseen katsomoon myös jäähallissa järjestettyjen tilaisuuksien aikana.

Säätiö on oikeutettu käyttämään vuokra-alueelta Urheilukadulle johtavaa tietä varauoskäytävänä sekä muulloinkin poistumistienä urheilu- ja retkeilytoimiston kanssa kussakin tapauksessa erikseen sovittavissa tilaisuuksissa.

12) Säätion on korvauksetta luovutettava Helsingin kaupungin urheilu- ja retkeilylautakunnan käyttöön vähintään 100 m² lämmintä autotallitilaa sekä toukokuun 15 p:n ja syyskuun 30 p:n välisenä aikana pukusuojatilaa noin 40 henkilöä varten sekä huolehdittava esteettömästä pääsystä näihin tiloihin siitä urheilu- ja retkeilytoimiston kanssa tehtävän erillisen sopimuksen mukaan.

13) Vähintään joka kolmas vuosi tai useammin, jos tarpeelliseksi katsotaan, kaupunki toimittaa kesäkuun 1 p:n ja syyskuun 1 p:n välisenä aikana katselmuksen vuokra-alueella. Katselmuksen suorittamisesta on säätiölle hyvissä ajoin ennakolta ilmoitettava.

14) Vuokrakauden päätyttyä on säätiön luovutettava rakentamansa urheilulaitteet ja alueet korvauksetta kaupungille.

15) Säätiöllä ei ole oikeutta siirtää tätä sopimusta kolmannelle henkilölle.

16) Jos säätiö rikkoo tämän vuokrasopimuksen määräyksiä eikä kaupungin taholta annetusta huomautuksesta huolimatta ole yhden kuukauden kuluessa ryhtynyt toimenpiteisiin muistutuksen aiheuttaneen epäkohdan korjaamiseksi, on vuokrasopimus rauennut, mikäli kaupunki niin vaatii.

17) Tällä sopimuksella puretaan kaupunginvaltuuston kokouksessaan 26.1.1955 tekemän päätöksen nojalla solmittu vuokrasopimus päättyään joulukuun 31 p:nä 1963,

IV) myöntää yhteensä 498 000 mk:n suuruisen määrärahan pääomamenoihin kuuluvista käyttövaroistaan yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi Meilahden urheilupuiston pukusuojan ja tenniskenttien rakentamista varten (2.10. 704 §).

Voimistelu- ja urheiluseurojen työn tehokkaampaa tukemista tarkoittavan aloitteen olivat vt Kauhanen ym. tehneet v. 1960. Siinä selostettiin niitä taloudellisia vaikeuksia, joissa helsinkiläiset urheilu- ja voimisteluseurat joutuivat toimimaan, kun useimmilla ei ollut muita tulolähteitä kuin kaupungin niille myöntämä avustus. Aloitteentekijät ehdottivat, että voimistelu- ja urheiluseurat saisivat maksuttomasti käyttää kaikkia kunnallisia voimistelu- ja urheilutiloja, että koulujen valvonta-, siivous- ym. kulut suorittaisi kaupunki omista varoistaan ja että aloite käsiteltäisiin niin, että seurat saisivat jo urheilukaudella 1960/61 salit maksutta käyttöönsä. Urheilu- ja retkeilylautakunta oli periaatteessa sitä mieltä, että urheiluseuroille sisäurheilutilojen käytöstä aiheutuvaa taloudellista räsitusta olisi kevennettävä ja tasoitettava. Lautakunnan mielestä olisi asiaa tutkimaan asetettava komitea. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oli yhtynyt urheilu- ja retkeilylautakunnan lausuntoon. Kaupunginhallitus oli mm. huomauttanut, että voimistelu- ja urheiluseurojen työn tukemiseen oli kertomusvuoden talousarvioon merkitty 90 000 mk:n määräraha sen sijaan, että ko. avustus oli v. 1958—1960 ollut 4 milj. vmk vuodessa. Korotus oli siis v:een 1960 verrattuna 125 %. Ne 147 urheiluseuraa, joita oli avustettu v:n 1962 määrärahadista, olivat tilitystensä mukaan käyttäneet vuokriin 11 290 087 vmk. Tähän määrään sisältyivät myös yksityisille kouluille suoritettut vuokrat. Kun määrärahaa oli korotettu edellä selostetulla tavalla, pitäisi seurojen kaupunginhallituksen

1. Kaupunginvaltuusto

mielestä kyetä maksamaan voimistelusalien ja muiden kaupungin omistamien harjoitussalien käytöstä aiheutuvat maksut. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (6.3. 212 §).

Helsinkiiläisten urheilijain palkitsemista koskevassa aloitteessaan vt Valpas ym. olivat huomauttaneet, että kun kaupunki vuosittain jakaa erilaisia kunniapalkintoja, se voisi sisällyttää niihin myös palkinnon parhaalle helsinkiläiselle urheilijalle. Täten lisättäisiin nuorison urheiluharrastusta sopivia esikuvia osoittamalla. Kaupunginhallitus ilmoitti, että se oli 7.2. asettanut komitean laatimaan ehdotuksen aloitteessa mainitusta asiasta. Urheilupalkintokomitea oli jättänyt mietintönsä 5.6. Sen mukaisesti kaupunginhallitus 29.8. päätti perustaa parhaalle helsinkiläiselle urheilijalle tai urheilujoukkueelle vuosittain annettavan kaupungin urheilupalkinnon, jona käytettäisiin tarkoitusta varten suunniteltua plakettia. Palkinto tultaisiin vuosittain jakamaan Helsinki-päivänä ko. tarkoitusta varten erityisesti järjestetyssä tilaisuudessa. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (18.9. 678 §).

Uintimahdollisuuksien edistämistä koskevassa aloitteessaan olivat vt Hara ym. esittäneet, että kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta ryhtymään kiireellisesti toimenpiteisiin:

- 1) maauimaloiden ja etenkin uimastadionin aukioloajan pidentämiseksi siten, että ne avattaisiin jo toukokuun alussa ja suljettaisiin vasta syyskuun loppupuolella;
- 2) maauimaloiden veden lämmön nostamiseksi siten, että se olisi 21—23 asteista, mikä tekisi uintiurheilun harrastamisen mahdolliseksi myös viileähköllä säällä;
- 3) avantouintiharrastusta varten tarpeellisten paikkojen kunnostamiseksi ja edelleen kehittämiseksi.

Urheilu- ja retkeilylautakunta mainitsi lausunnossaan, että uimastadion ja Kumpulän allasuimala on avattu jo kymmenen vuoden ajan heti, kun ilmastolliset olosuhteet olivat sallineet veden lämmittämisen normaalilla kaksivuorotyöllä koneiden lämmityskapasiteetin sallimaan 21° enimmäisrajaan. Tämä oli mahdollista eristämättömien altaiden ympäristömaan lämmentyä talviroidan jälkeen toukokuun puolivälin maissa. Em. uimaloiden käyttökustannukset vastasivat runsasta neljännestä koko urheilulaitosten ja -laitteiden hoito- ja käyttökustannuksista. Tämän vuoksi lautakunta oli pyytänyt tutkimuksen suorittamista halvemman ja tehokkaamman lämmitysjärjestelmän aikaansaamiseksi uimastadionille. Samassa yhteydessä oli myös pyydetty mainittujen uimaloiden vedenpuhdistusjärjestelmien perusteellista tutkimusta ja mahdollista saneeraamista. Sen jälkeen kun em. seikat olisi selvitetty, voitaisiin uimaloiden veden lämpöä nostaa ja pidentää niiden aukiolokautta. Kaupunki avusti avantouintiseuroja, jotka ylläpitivät vallitsevaa avantouintitarvetta vastaavan määrän kohteita. Kaupunginvaltuusto katsoi em. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (13.11. 812 §).

Venelaitureiden ja veneiden talvisäilytyksen järjestäminen. Kaupunginhallitus asetti v. 1961 komitean laatimaan ehdotuksen veneiden laituroimisen ja talvisäilytyksen järjestämiseksi Helsingissä. Komitea oli jättänyt mietintönsä 23.7.1962, jossa todettiin etteivät kaupungin rakennuttamat venelaiturit ole riittäviä. Laituritarvetta oli pyrytty tyydyttämään myös siten, että laitureiden rakennuslupia oli myönnetty yksityisille ja yhteisöille. Lisäksi oli kaupungin ranta-alueille ilman lupaa rakennettu sadoittain maisemaa rumentavia venelaitureita. Talvisin oli veneet säily-

tetty siten, että ne oli vedetty talviteloille yleisille ranta-alueille, ja veneenomistaja oli saanut peittää veneensä haluamallaan tavalla. Nämä rantanäkymät olivat usein muodostuneet epäsiisteiksi ja maisemaa rumentaviksi. Järjestyksen aikaansaamiseksi kaupungin rannoilla olisi toimikunnan mielestä kaupungin eräisiin voimassa oleviin säännöksiin tehtävä muutoksia, joiden tarkoituksena olisi tehostaa järjestyksen ylläpitoa ranta-alueilla. Kaupunginvaltuusto päättikin,

1) että kaupunginhallituksen mietintöön n:o 5 sisältyvän venelaituritoimikunnan mietinnön liitteeseen 1 merkityt alueet varataan veneiden laiturointi-, talvisäilytys- ja telakka-alueiksi,

2) että kiinteistölautakuntaa kehoitetaan tekemään kaupunginhallitukselle erilliset esitykset em. alueiden vahvistamisesta asemakaavassa veneiden laiturointi-, talvisäilytys- ja telakka-alueiksi,

3) että mainitut veneulkoilun tarvitsemat alueet siirretään urheilu- ja retkeilylautakunnan hallintoon,

4) että venelaitureiden ja veneiden talvisäilytyspaikkojen järjestäminen sekä niiden käyttöön liittyvien tehtävien hoitaminen ja valvonta keskitetään urheilu- ja retkeilylautakunnalle, jonka talousarvioon sisällytetään laitureiden peruskorjauksia ja kunnossapitoa sekä talvisäilytyspaikkojen kunnostamista varten tarvittavat määrärahat,

5) että kaupunki huolehtii venelaitureiden suunnittelusta ja rakentamisesta kulloinkin urheilu- ja retkeilylautakunnan talousarvioon tätä varten varattavien määrärahojen puitteissa,

6) että kaupungin omistamien venesatamien yhteyteen tai läheisyyteen mahdollisesti järjestettävistä polttoaineen ja makean veden saantimahdollisuuksista ym. vastaavanlaisista järjestelyistä päätetään kussakin tapauksessa erikseen,

7) että kaupungin toimesta rakennetut venelaiturit on, mikäli niitä ei luovuteta purjehdusseurojen tai venekerhojen hallintaan, hoidettava urheilu- ja retkeilylautakunnan toimesta, jonka tulee luovuttaa venelaituripaikat halukkaille veneenomistajille kohtuullista lautakunnan vahvistamaa vuokraa vastaan,

8) että edellä 7) kohdassa mainittuja periaatteita noudatetaan soveltuvin osin myös talvisäilytyspaikkojen luovutuksessa ja vuokrauksessa ottaen lisäksi huomioon kiinteistölautakunnan lausunnossa esitetyt taloudelliset näkökohdat,

9) että urheilu- ja retkeilylautakunnalla on oikeus toistaiseksi myöntää yhteisöille ja yksityisille henkilöille oikeus omalla kustannuksellaan rakentaa lautakunnan määräämin ehdoin tilapäisiä venelaitureita kaupungin omistamille, tähän tarkoitukseen varatuille ranta-alueille,

10) että urheilu- ja retkeilylautakuntaa kehoitetaan selvittämään yleisillä ranta-alueilla olevien pienten venelaitureiden omistussuhteet ja luvallisuus sekä velvoittamaan määräämisaikaa mennessä korjaamaan huonokontoiset laiturit ja tarvittaessa poistamaan luvatta rakennetut sekä

11) että urheilu- ja retkeilylautakuntaa kehoitetaan tarvittaessa tekemään kaupunginhallitukselle erilliset esityksensä venelaiturikysymyksen mahdollisesti vaatimasta tarkemmasta järjestelystä (20.2. 165 §).

Venelaitureiden rakentamisesta Kallion ja Sörnäisten asuntoalueita varten sekä venelaitureiden vuokraamisesta kaupungin toimesta ynnä suunnitelmien laatimisesta venelaiturien sijoittamiseksi kaupungin eri alueille olivat vtt Hakulinen ja Jär-

1. Kaupunginvaltuusto

vinen ym. tehneet aloitteita, joiden käsittelyn yhteydessä kaupunginhallitus viittasi edellä selostettuun päätökseen. Kaupunginvaltuusto katsoi tämän riittäväksi selvitykseksi aloitteiden johdosta (6.3. 210, 211 §).

Korkeasaaren eläintarhan apinatalon, visenttitallin ja -tarhan, talousrakennuksen, kasvihuoneen ja pikkulintutalon sekä strutsitallin rakentamista ja tarpeellisia uusimistöitä varten myönnettiin ylitysoikeutta v:n 1962 ja kertomusvuoden ao. tileille yht. 54 780 mk (9.1. 44, 45 §, 4.9. 629 §).

Ruskeasuon ratsastushallin tien asfaltoimisen loppuun suorittamista varten kaupunginvaltuusto myönsi ao. määrärahoistaan 5 050 mk (11.12. 930 §).

Avustukset. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää sivistystoimen pääluokkaan kuuluvista ao. määrärahoista 4 000 mk:n ylimääräisen avustuksen Käpylän musiikkiopiston Kannatusyhdistykselle orkesterisoittimien hankkimista varten (23.1. 85 §) sekä 10 000 mk:n ylimääräisen avustuksen Akseli Gallen-Kallelan Museosäätiölle museon käyttökustannuksia varten (19.6. 504 §).

Helsingin Operettiteatterin Kannatusyhdistykselle kaupunginvaltuusto myönsi kertomusvuoden kesätoimintakautta varten 5 000 mk:n suuruisen avustuksen (19.6. 524 §).

6. Yleisiä töitä koskevat asiat

Yleisten töiden lautakunnan johtosäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti lisätä yleisten töiden lautakunnan johtosäännön 6 §:ään uuden 8a) kohdan: »hyväksyä kaupunginhallituksen hyväksymiin luonnospiirustuksiin perustuvat, alle 150 000 mk:n suuruisen uudisrakennuskohteiden ja perusparannustöiden pääpiirustukset sekä alle 50 000 mk:n suuruisen perusparannustöiden luonnos- ja pääpiirustukset».

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa kaupunginkanslian ja rakennusviraston hallinnollisen osaston varustamaan rakennuspiirustussarjat hyväksymistodistuksilla silloin, kun piirustukset ovat yhtäpitävät kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen tai yleisten töiden lautakunnan hyväksymien piirustusten kanssa, kuin myös silloin, kun rakennustarkastusviranomaisille esitettäviin piirustuksiin on jouduttu tekemään sellaisia vähäisiä muutoksia, jotka perustuvat kaupungin rakennustarkastus-, palo-, terveydenhoito- ja väestönsuojeluviranomaisten tai ao. valtion viranomaisten vaatimuksiin taikka ovat oikaisuluonteisia sekä edellyttäen, ettei muutoksista aiheudu lisäkustannuksia tai että mahdollisesti aiheutuvat lisäkustannukset ovat vähäisiä ja ne voidaan rakennusviraston talorakennusosaston ilmoituksen mukaan suorittaa varattujen rakennusmäärärahojen puitteissa. Sisäasiainministeriö vahvisti 13.3. em. päätökset (6.2. 120 §, 3.4. 266 §, kunn. as. kok. n:o 13).

Rakennusvirasto. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa yleisen osaston kassa- ja tilitoimiston pääkirjanpitäjän viran nimikkeen apulaiskamreeriksi ja siirtää viran 22. palkkaluokkaan 1.11. lukien. Apulaiskamreerin viran pätevyysvaatimuksiksi vahvistettiin samalla Yhteiskunnallisessa Korkeakoulussa tai vastaavassa ruotsinkielisessä korkeakoulussa suoritetun kunnallistutkinnon loppututkinto (30.10. 767 §).

Vielä kaupunginvaltuusto päätti siirtää 8. palkkaluokan toimistoapulaisen viran, jossa päätehtävänä on kassa- ja tilitoimiston koneellinen kirjanpito, 10. palkkaluok-